

vi har nu ikke alene Stiftsmuseer, som faar Understøttelse af Statskassen, men vi har adskillige andre, mere stedlige Museer, som dels har faaet Understøttelse til Bygning og dels aarlige Tilskud. Den store Samling paa ca. 10 000 Nummere, som er indsamlet til Ringkøbing Museum, viser tydeligt nok, at der paa den Egn er betydelige Værdier, som det er værd at opbevare og gøre til Genstand for Studium og Beskuelse og bruge til Undervisning. Desuden er der en særlig Omstændighed, som gør sig gældende paa dette Sted, nemlig den, at mange af Mylius Erichsens Efterladenskaber fra hans Rejser oppe i de nordlige Lande findes i Museet. Mylius Erichsen var jo født i Ringkøbing, og hans Statue staar udenfor den Bygning, som er købt af Museet.

Jeg kan ikke se rettere end, at der her er en Opgave, som ligger ganske naturligt for Staten. Jeg haaber derfor, at det ved yderligere Forhandling med Ministeren skal lykkes at faa denne Bevilling paa 10 000 Kr. til Museet i Ringkøbing.

K. M. Klausen: Den ærede Ordfører udtalte, at Ungdomsskolen i de sidste Aar havde været i en glædelig Vækst og Udvikling. Jeg vilde ønske, at det, den ærede Ordfører dér har udtalt, var rigtigt, men det er det desværre ikke, der er ikke i den Sag nogen glædelig Vækst eller Udvikling, som er værd at regne for noget. Der har i de sidste Aar været givet Undervisning i 117 Ungdomsskoler; vi har vistnok mellem 3 200 og 3 400 offentlige Skoler i Landet, og man vil altsaa se, at der er lang Vej frem, inden vi naar til at faa oprettet Ungdomsskoler ved alle vore offentlige Skoler. Disse 117 Skoler har været besøgte af i alt 3 776 Elever. Naar man nu ved, at der er 240 000 unge Mennesker i en Alder af 14—18 Aar, som er berettigede til at søge disse Skoler, er Tallet 3 776 forsvindende lille. Staten har paa disse Skoler ofret et Beløb af 57 627 Kr.; da Statstilskuddet er 75 pCt., har Kommunernes Tilskud altsaa været 19 200 Kr.; det er i Virkeligheden et meget lille Beløb, anvendt paa denne store og vigtige Samfundssag.

Det er gaaet med denne Undervisning i det sidste Aar som i de foregaaende, det er en Undervisning, som er spredt, tilfældig og planløs. Den er spredt; det viser sig, at der er Egne i vort Land, hvor Tanken saa godt som slet ikke har slaaet Rod, og mærkeligt nok synes det at være netop Fyns Land, hvor Ungdomsskolen mindst har vundet Fremgang. Ungdomsskolen er efter sit Princip en frivillig Skole, frivillig

til de tre Sider, der her er Tale om; det er en frivillig Sag for Kommunerne, det er en frivillig Sag for de unge, og det er en frivillig Sag for Arbejdsgiverne, om de vil tillade de unge at søge derhen. Nu har jo Friskolen eller den frivillige Side af hele Skolespørgsmaalet i mange Aar haft sit bedste Hjemsted paa Fyn. Man skulde derfor have tænkt sig, at var der noget Sted, hvor en frivillig Ungdomsskole særlig vilde have vundet Fremgang, skulde det have været paa Fyn, hvor Friskolen har haft sin Vugge, og hvor saa fortjenstfulde Mænd som Kold og det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) har virket aktivt i Friskolens Tjeneste; men desuagtet synes Ungdomsskolen at have sværest ved at vinde Indpas dér. En Forening, som hedder „Ungdomsskoleforeningen“, udgav i Fjor et Skrift om denne Sag og oplyste deri, at paa hele Fyn havde der kun været siger og skriver to Ungdomsskoler.

Der findes i Udvalgets Betænkning en Beretning om Sagen, som jeg vil henstille til ærede Medlemmer at gøre sig bekendt med. I denne Betænkning faar man Oplysning om, fra hvilke Hjem Eleverne i Ungdomsskolen kommer. Det viser sig, at tidligere har det været saaledes, at det største Procenttal af Elever kom fra Gaardmandsstandens Hjem. I Aar er Forholdet det, at 23 pCt. tilhører Gaardmandsstanden, og andre 23 pCt. tilhører Husmandsstanden. Medens tidligere Gaardmandsstanden stod med nogle og tredive Procent, er altsaa nu Husmandsstanden kommet op paa Siden af Gaardmandsstanden, og det er godt og glædeligt, at Husmændene i saa stor Udstrækning sender deres Børn til disse Skoler. Ser man derimod paa en anden meget stor Samfundsklasse i Landet, nemlig Arbejdere og Indsiddere, er det Antal Elever, som kommer fra disse Hjem, kun meget lille, idet det kun udgør 8 pCt. Forholdet er jo det, at særlig Børnene af Indsiddere og Arbejdere ude paa Landet gaar ind i Tyendeklassen, bliver Tjenestedrenge og Tjenestepiger; og hvorfor søger de i saa ringe Udstrækning til disse Skoler? Jeg tror, Grunden er den, at de ikke faar Lov dertil af deres Arbejdsgivere, at Arbejdsgiverne staar som en Hindring for, at disse Skoler virkelig kan komme til at vinde den Fremgang og gøre den Nytte, de skulde.

Der er den Mangel ved de Oplysninger, som findes i Bilaget, at man ikke kan se, hvor mange Drengene og hvor mange Piger der søger disse Skoler. Hvis man kunde det, vilde det vise sig, at de fleste Elever er kvindelige Elever. I Efteraaret